

Την εξαιρετή και πολύ αγαπητή συγγραφέα κ. Βικτώρια Μακρή, είχα την τιμή να την γνωρίσω και από κοντά, πέρα από την διαδικτυακή μας γνωριμία. Οι εντυπώσεις που μου άφησε ήταν άριστες, όχι μόνο σαν ποιοτική συγγραφέας αλλά και σαν άνθρωπος. Η καλλιέργεια, η έμφυτη ευγένεια, η βαθιά ευαισθησία για ό,τι συμβαίνει γύρω της, η οξυδέρκεια και ο περιεκτικός λόγος της θεωρώ ότι είναι σπάνια προτερήματα και ιδιαίτερα γνωρίσματα μιας άξιας εκπροσώπου της ελληνικής λογοτεχνίας, η οποία μας έχει χαρίσει ήδη τρία πολύ αξιόλογα μυθιστορήματα, αλλά και στίχους που έχουν μελοποιηθεί, καθώς και βραβευμένα διηγήματα.

Τα βιβλία της κοσμούν εδώ και πολύ καιρό την βιβλιοθήκη μου και αυτές τις μέρες διαβάζω το πολύ πρόσφατο έργο της *«Μια Νύχτα Με Τον Τσέχωφ»*, ένα μυθιστόρημα καθηλωτικό και συνταρακτικό, όχι μόνο για το κυρίως θέμα του αλλά και για όλες τις προεκτάσεις και τους προβληματισμούς που εκφράζει η αγαπητή συγγραφέας εμβόλιμα στη ροή της πλοκής. Προβληματισμοί και ερωτήματα που θέτει σε εμάς τους αναγνώστες, τα οποία δείχνουν την βαθιά ευαισθητοποίηση της κ. Μακρή σε όσα φριχτά και απάνθρωπα συμβαίνουν γύρω μας στους πιο άτυχους συνανθρώπους μας, κάτι που, προσωπικά, θεωρώ αξιοθαύμαστο, δυσεύρετο και αξιέπαινο στους χαλεπούς καιρούς του εγωκεντρισμού και της φιλαντίας που διανύουμε...

Με αφορμή, λοιπόν, αυτό το νέο της βιβλίο, είχε την καλοσύνη να μου διαθέσει κάποιον από το χρόνο της για να απαντήσει στις ερωτήσεις των *«Φίλων Της Λογοτεχνίας»* και με αυτή την ευκαιρία να γνωρίσετε κι εσείς οι αναγνώστες μας λίγο καλύτερα την εξαιρετή συγγραφέα. Την ευχαριστώ θερμά γι' αυτό και της εύχομαι ολόψυχα καλή επιτυχία σε κάθε πόνημά της!

1) Αγαπητή κ. Μακρή, μας έχετε ήδη χαρίσει τρία εξαιρετικά μυθιστορήματα με διαφορετική θεματολογία το καθένα, με πιο πρόσφατό σας το *«Μια Νύχτα Με Τον Τσέχωφ»*. Ποιό ήταν το έναυσμα για την ενασχόλησή σας με τον κόσμο της λογοτεχνίας και το αντικείμενο της συγγραφής;

Κυρία Τσαλαπάτη, έναυσμα για να ασχοληθεί κάποιος με τον κόσμο της λογοτεχνίας είναι η ίδια η ψυχή του. Αφουγκράζεται τις βαθιές εσωτερικές ανάγκες του και, αργά ή γρήγορα, τις εκφράζει. Ξεχειλίζουν από μόνες τους, δεν συγκρατούνται. Από μικρό παιδί διάβαζα λογοτεχνικά βιβλία που δεν ήσαν για την ηλικία μου. Πρωτόπιασα στα χέρια μου την *«Ανάσταση»* του Τολστόι δώδεκα χρονών κοριτσάκι. Με μάγεψε και δεν ήξερα το λόγο που με μάγεψε. Το ξαναδιάβασα αργότερα, και το διάβαζα σχεδόν κάθε χρόνο μέχρι να μπορέσω να καταλάβω γιατί άγγιξε την παιδική ψυχή μου η ιστορία ενός αριστοκράτη πρίγκιπα που δημιούργησε ερωτική σχέση με την υπηρέτριά του, αυτή αργότερα κατέληξε πόρνη, κατηγορήθηκε για δολοφονία, στάλθηκε στη Σιβηρία, και μαθαίνοντάς το αυτό ο

πρίγκιπας εγκατέλειψε την πλούσια και άνετη ζωή του και πήγε κι αυτός στη Σιβηρία για να συμπαρασταθεί στην πρώην υπηρέτριά του, επειδή αισθάνθηκε ένοχος και ηθικός αυτουργός για την κατάληξή της και ήθελε να επανορθώσει, να «*αναστηθεί*» εσωτερικά. Ας πούμε, λοιπόν, πως έναυσμα για να ασχοληθώ με τον κόσμο της λογοτεχνίας ήταν η μαγεία που ασκούσε μέσα μου από μικρό παιδί η μυρωδιά των βιβλίων καθώς τα άνοιγα για να τα διαβάσω. Αξεπέραστη αυτή η μυρωδιά! Η ίδια η αύρα των συγγραφέων!

2) Από πού αντλείτε την έμπνευση για κάθε έργο σας και πόσο δύσκολο είναι να συγκεντρώσετε τις απαραίτητες πληροφορίες, ώστε να συνδυάσετε τυχόν ιστορικά γεγονότα, τόπους και μυθοπλασία στα βιβλία σας;

Έμπνευση κυρία Τσαλαπάτη αντλώ από όσα βουρλίζουν το μυαλό μου και κάποια στιγμή κάνουν μια *μπραφ...* και βγαίνουν έξω. Δεν πιέζομαι για να εμπνευστώ. Οι σκέψεις και οι ιδέες που θέλω να καταγράψω σε βιβλία υπάρχουν ήδη μέσα μου και απλώς χρειάζομαι χρόνο και καλή ψυχική διάθεση για να το κάνω. Μπορεί να μου δώσει έναυσμα για να γράψω ένα διήγημα ένα μικρό παιδί που κάθεται επί μισή ώρα σκυμμένο και χαϊδεύει τρυφερά ένα γατάκι, την ώρα που ο κόσμος γύρω του στην κυριολεξία καίγεται. Αλλά το μικρό παιδί είναι το αγαθό πεδίο του ανθρώπου, είναι ο άνθρωπος που ακόμα δεν έχει εκφράσει τη λογική και λειτουργεί μόνο ψυχικά. Και αυτό είναι πανέμορφο, σε γοητεύει, γι' αυτό λατρεύουμε τα παιδάκια, και γι' αυτό μπορεί κάλλιστα ένας συγγραφέας να εμπνευστεί από μια τέτοια εικόνα ενός παιδιού.

3) Πιστεύετε πως ο συγγραφέας πρέπει να ταξιδεύει ώστε να έχει κάποια βιώματα από τις χώρες τις οποίες τυχόν περιγράφει στα βιβλία του και πόσο εφικτό είναι αυτό στην πράξη κατά τη γνώμη σας; Θεωρείτε πως τα ταξίδια είναι απαραίτητα, ούτως ή άλλως, και για τη “*διεύρυνση των οριζόντων*” του;

Κανένα ταξίδι δεν είναι απαραίτητο, αγαπημένη μου κυρία Τσαλαπάτη, καθώς η ανθρώπινη φαντασία έχει τη δυνατότητα να πηγαίνει πιο μακριά από οποιοδήποτε ταξιδιωτικό προορισμό. Τα ταξίδια ως εμπειρία και βέβαια είναι ωραία και μακάρι να υπάρχει η δυνατότητα να γίνονται, όμως ως εκεί. Ο Παπαδιαμάντης, για παράδειγμα, είχε μόνο την εμπειρία του νησιού που γεννήθηκε, του Αγίου Όρους που είχε πάει για ένα διάστημα και λίγο της Αθήνας, και παρόλα αυτά έγραψε παγκόσμια διαμάντια. Γιατί, το ταξίδι για αυτόν ήταν εσωτερική υπόθεση, ήταν πορεία στην ψυχοσύνθεση της Φραγκογιαννούς της φόνισσας, του μάρμπα Γιαννιού, της Μοσχούλας, της Σταχομαζώχτρας, του Ζάχου, δεν τον αφορούσε να βλέπει καινούργια μέρη για να εμπνέεται, έσκυβε με σεβασμό και προσήλωση στα βιώματα των απλών φτωχών ανθρώπων και εκεί τα *έβλεπε* όλα. Εμένα μου αρέσει πολύ, εκτός από ανθρώπους, να περιγράψω τοπία, κυρίως θαλασσινά και αμπελώνες. Και, όσο με βοηθάει πάνω σε αυτό κάποιο ταξίδι που ενδεχομένως έχω κάνει σε κάποιο μέρος σχετικό, έχει καλώς. Τα υπόλοιπα που δεν έχω δει τα προσθέτω με τη φαντασία μου, απλά πράγματα...

4) Έχετε συμπεριλάβει ποτέ σε κάποια από τα βιβλία σας προσωπικά σας βιώματα; Πόσο εύκολο, ή επώδυνο ήταν αυτό και πόσο εφικτή ήταν η αντικειμενική προσέγγισή τους συγγραφικά;

Ναι, είναι πολλά τα αυτοβιογραφικά στοιχεία που έχω βάλει και στα μυθιστορήματά μου και στα διηγήματα. Και όταν λέω ‘αυτοβιογραφικά’, δεν αναφέρομαι πάντα σε βιώματα που έζησα εγώ, καθώς πηγή έμπνευσης αποτελεί ολόκληρος ο περίγυρός μου. Μπορεί το αφτί μου να ‘πιάσει’ μια ατάκα μέσα στο μετρό από κάποιους που μιλάνε. Αν μου αρέσει η ατάκα αυτή, το σίγουρο είναι πως κάπου θα την γράψω. Με το ίδιο σκεπτικό, αν πέσει στην αντίληψή μου περιστατικό που με εμπνεύσει, θα το καταγράψω. Έχω ήδη περιγράψει στα βιβλία μου κομμάτια ολόκληρα από τη ζωή των φίλων μου, από τους έρωτες και τους χωρισμούς τους, από τον πόνο του θανάτου και τη χαρά, από τα αδιέξοδά τους. Είτε όμως καταγράψω δικά μου βιωματικά στοιχεία είτε άλλων, αυτό πράγματι δεν γίνεται ανώδυνα. Στο προηγούμενο βιβλίο μου, την *«Casta Diva»*, αναφέρω το θάνατο μιας φίλης μου, τον περνάω μέσα από τον θάνατο μιας φίλης της ηρωίδας, της τυφλής Μαρίας. Όταν έγραφα το συγκεκριμένο κεφάλαιο το χέρι μου έτρεμε. Έτρεμα ολόκληρη... Αντικειμενικός δεν μπορείς να είσαι ποτέ όταν ως συγγραφέας γράφεις για σένα και τον κόσμο που σε περιβάλλει. Αντικειμενικοί είναι, ή τουλάχιστον οφείλουν να είναι, οι πολιτικοί σχολιαστές. Ο συγγραφέας γράφει μέσα από το ρεύμα που περνάει από μέσα του. Και το ρεύμα αυτό δεν είναι πάντα βελούδινο ούτε ανώδυνο...

5) Στα βιβλία σας έχετε καταπιαστεί με ποικίλα και ενδιαφέροντα θέματα κοινωνικού και ερωτικού περιεχομένου. Πιστεύετε πως το επιστημονικό υπόβαθρο είναι απαραίτητο για τη συγγραφή ενός βιβλίου, ή αρκεί το έμφυτο συγγραφικό ταλέντο;

Ο Παπαδιαμάντης, κυρία Τσαλαπάτη – για να επανέλθω στον αγαπημένο μου – φοίτησε κάποια χρόνια στη φιλοσοφική και μετά εγκατέλειψε για οικογενειακούς και οικονομικούς λόγους. Από την άλλη βέβαια, τρεις άλλοι μεγάλοι λογοτέχνες, ο Ανδρέας Καρκαβίτσας, ο Τσέχωφ και ο Ντοστογιέφσκι, ήσαν γιατροί. Στις βιογραφίες τους διαβάζουμε ότι σπούδασαν κυρίως για βιοποριστικούς λόγους και επειδή αυτό ικανοποιούσε την οικογένειά τους, ότι ο δικός τους βαθύς πόθος ήταν η λογοτεχνία. Δεν νομίζω ότι η ιατρική σχολή προσέθεσε κάτι στην ικανότητα των μεγάλων αυτών συγγραφέων να γράψουν αριστουργήματα. Ο Καρκαβίτσας κατέγραψε τη θάλασσα και τους ανθρώπους της, ο Τσέχωφ και ο Ντοστογιέφσκι βούτηξαν βαθιά στην ανθρώπινη ψυχή και την ξεγύμνωσαν μπροστά στα μάτια των αναγνωστών. Με ή χωρίς δίπλωμα ιατρικής το ίδιο θα έκαναν, η εσωτερική μόρφωση είναι χαρακτηριστικό των ευφυών ανθρώπων, δεν έχει να κάνει με πτυχία. Πτυχία παίρνουν εκατομμύρια στον κόσμο. Πόσοι όμως γράφουν ένα *«Υπόγειο»*, ή έναν *«Ζητιάνο»*...

6) Υπάρχει κάποιο μοτίβο ως προς το πότε σας “επισκέπτεται” η συγγραφική σας έμπνευση; Υπάρχει κάποια συγκεκριμένη ώρα, διάθεση, ή τόπος ίσως, που να σας προδιαθέτει να γράφετε, ή είναι κάτι που “ρέει” αβίαστα από μέσα σας συνέχεια;

Η διάθεση να γράφει κάποιος δεν κουμαντάρεται. Είναι ροή, πρέπει απλώς να πειθαρχείς σ' αυτή τη ροή και να κάθεσαι να γράφεις. Σε διακόπτουν μόνο αναπάντεχα γεγονότα, όπως συνέβη σε μένα με το θάνατο και των δύο γονιών μου, οι οποίοι πέθαναν με διαφορά έξι μήνες ο ένας από τον άλλον. Εκεί είχα διακόψει το γράψιμο γιατί ένοιωσα πως έχασα τον κόσμο όλο. Κλονίστηκα. Όταν έφυγε ο πατέρας μου πρώτος, πήγαινα κάθε μέρα στον τάφο του και τον έπλενα. Ήταν άνοιξη και ήθελα να λαμποκοπάει το μάρμαρο στον ήλιο. Σε μερικούς μήνες έφυγε και η μητέρα μου. Τότε δεν μπόρεσα να ξαναπάω στο νεκροταφείο. Δεν άντεχα στη θέα δύο τάφων και, μάλιστα, χειμώνα με τους αέρηδες που βρώμιζαν τους τάφους με τα ξερά φύλλα που σκορπούσαν. Έβαζα τα κλάματα σαν παιδάκι. Άργησα να ξαναμπορέσω να γράψω, διαφορετικά το βιβλίο αυτό, *«Μια Νύχτα με τον Τσέχωφ»*, θα είχε βγει ένα χρόνο νωρίτερα. Υπό ΚΣ, που λέγαμε και στο σχολείο, υπό κανονικές συνθήκες, εμένα τουλάχιστον μου αρκεί ένα φλιτζάνι αρωματικό τσάι και εφόσον έχω το θέμα μέσα μου κάθομαι και γράφω.

7) Όταν ολοκληρώνετε ένα νέο βιβλίο σας αρκείστε στη δική σας μόνο αξιολόγηση, πριν προχωρήσετε στην έκδοσή του, ή αναζητάτε πρώτα τη γνώμη κάποιου οικείου σας προσώπου του οποίου την κρίση εμπιστεύεστε;

Εάν επικυρωθεί μέσα μου ότι αυτό που έγραφα είναι καλό, ότι έχει ολοκληρωθεί και μπορώ να το παραδώσω στον εκδοτικό οίκο, το παραδίδω και απλώς οι δικοί μου χαίρονται που θα βγει ένα καινούργιο μου βιβλίο. Εάν ζητήσεις τη γνώμη κάποιου άλλου υπάρχει ο κίνδυνος να μπλοκαριστείς, να ακούσεις μια άλλη εκτίμηση για αυτό που έγραψες, να προβληματιστείς αν πρέπει να κάνεις αλλαγές και να μπεις σ' έναν φαύλο κύκλο. Καλό είναι να εμπιστεύεσαι διαισθητικά το έργο σου, άλλωστε μετά θα ακολουθήσει το έμπειρο μάτι του επιμελητή που θα αναλάβει το βιβλίο και τυχόν λάθη, ή παραλήψεις θα διορθωθούν.

8) Από τα τρία μυθιστορήματά σας υπάρχει κάποιο το οποίο ξεχωρίζετε, στο οποίο ίσως έχετε μεγαλύτερη αδυναμία και γιατί; Θα θέλατε να μας πείτε λίγα λόγια για το καθένα από αυτά, ώστε να τα γνωρίσουν και οι αναγνώστες μας και, γιατί όχι, “την ιστορία πίσω από την ιστορία” του καθενός;

Βαθιά μέσα μου η μεγάλη μου αγάπη είναι το πρώτο μου μυθιστόρημα, το *«Ελεύθεροι Φυλακισμένοι»*. Πρόκειται για την παράλληλη αφήγηση δύο ανθρώπων που δεν γνωρίστηκαν ποτέ στη ζωή τους, ενός περιπτερά κι ενός φυλακισμένου. Ο περιπτεράς αν και βρίσκεται έξω, στον κόσμο, εντούτοις είναι ένας φυλακισμένος άνθρωπος στους φόβους του και στην ατολμία του, ενώ ο φυλακισμένος έχει καταφέρει να αισθάνεται ελεύθερος παρόλο που βρίσκεται μέσα σ' ένα κελί φυλακής, γιατί έτσι νοιώθει η ψυχή του. Αυτά τα δύο άτομα ουσιαστικά είμαι εγώ, είναι δύο όψεις του εαυτού μου, καθώς πολλές φορές στη ζωή μου έχει χρειαστεί να δώσω πάλι με διάφορους φόβους, προκειμένου να αφήσω την ψυχή μου να εκφραστεί ελεύθερα. Για το βιβλίο αυτό μού έχουν κάνει μια ενδιαφέρουσα ερώτηση, “πώς κατάφερα και έγραψα για δύο άντρες εγώ μια γυναίκα, πώς μπήκα στην ψυχοσύνθεσή τους”. Η αλήθεια είναι πως όταν το έγραφα δεν το είχα συνειδητοποιήσει αυτό, ότι δηλαδή ασχολούμαι με την ψυχοσύνθεση δύο ανδρών. Όταν όμως εκ των υστέρων

ρωτήθηκα και κάθισα και το σκέφτηκα, η απάντηση που έδωσα σε αυτόν που ρώτησε αλλά και στον εαυτό μου είναι ότι, τις στιγμές που έγγραφα γινόμενοι ο άντρας που ζει μέσα σ' έναν περιπτερά και σ' έναν φυλακισμένο αντίστοιχα, και ξαναγινόμενοι η γυναίκα όταν σταματούσα το γράψιμο. Εν ολίγοις, τα πάντα είναι θέμα ένωσης. Όχι ταύτισης, που προϋποθέτει εξωτερική ενδεχομένως μόνο μελέτη κάποιου, αλλά ένωσης, η οποία είναι κάτι πιο βαθύ. Το επόμενο βιβλίο μου, η *«Casta Diva»*, είναι η ιστορία της Μαρίας που γεννήθηκε τυφλή και την παρακολουθώ στον τρόπο που 'βλέπει' με τη δική της εσωτερική όραση τη ζωή, τον έρωτα, το θάνατο, τον πόνο και την ευτυχία. Αναρωτιέται τι είναι το φως, μια λέξη που ακούει συχνά γύρω της, ρωτάει τους άλλους να της πουν, αλλά δεν παίρνει ποτέ μια απάντηση που να την καλύπτει και, εντέλει, προς το τέλος της ζωής της και μέσα από όλα τα βιώματά της δίνει αυτή στους άλλους τον δικό της ορισμό για το φως, ορισμό που εμπεριέχει βέβαια και μια φιλοσοφική διάθεση, καθώς καταλήγει στην ερμηνεία πως φως είναι η ίδια η αγάπη, ότι, όποιος δεν έχει αγαπήσει είναι τυφλός...

9) Η συγγραφέας Βικτώρια Μακρή βρίσκει το χρόνο να διαβάζει και για δική της ευχαρίστηση και όχι μόνο για έρευνα πάνω σε κάποιο μελλοντικό βιβλίο της; Όταν συμβαίνει αυτό, ποιά είδος λογοτεχνίας προτιμάτε περισσότερο ως αναγνώστρια και γιατί;

Χρόνο για διάβασμα έχω, διάθεση ψάχνω κυρίως να βρω. Κι όταν διαβάζω, διαβάζω βιβλία φίλων συγγραφέων για να σχολιάσουμε κατόπιν πάνω σε αυτό και, επίσης, διαβάζω κάποιο καινούργιο βιβλίο από την ξένη λογοτεχνία για το οποίο θα έχω ακούσει κάποια καλά λόγια. Ουσιαστικά όμως, θεωρώ πως έχω σταματήσει τη μελέτη μου πάνω στη λογοτεχνία, από τότε που ολοκλήρωσα την ανάγνωση των περισσότερων λογοτεχνικών βιβλίων που ήθελα να διαβάσω, τόσο από τους Έλληνες συγγραφείς όσο και τους παγκόσμιους. Αν κάποιος έχει διαβάσει κλασική λογοτεχνία, εκεί μπορεί και να βάλει τελεία. Διότι, τί άλλο να διαβάσει κανείς μετά τον *«Ηλίθιο»* του Ντοστογιέφσκι...

10) Ποιά είναι τα αγαπημένα σας βιβλία και συγγραφείς; Θεωρείτε ότι έχετε δεχθεί επιρροές από κάποιους ομότεχνούς σας, Έλληνες ή ξένους, σύγχρονους ή κλασσικούς, στο δικό σας τρόπο γραφής, ύφους ή θεματολογίας;

Αγαπημένοι μου συγγραφείς είναι οι κλασικοί, είμαι παλαιάς κοπής άτομο, και κατ' επέκταση από αυτούς έχω επηρεαστεί, καθώς τους θεωρώ εσαεί δασκάλους μου: Παπαδιαμάντης, Ντοστογιέφσκι, Τσέχωφ, Πολυδούρη, Τολστόι, Ελύτης, Κάλβος, Σολωμός, Καραγάτσης, Καββαδίας, Κάφκα, Βιρτζίνια Γουλφ, Εμίλ Ζολά, Ντάριο Φο, Ίταλο Καλβίνο, Εμπειρικός.

11) Από την ελληνική και παγκόσμια λογοτεχνία υπάρχει κάποιο βιβλίο το οποίο έχετε λατρέψει και το οποίο “ζηλεύετε” ως λογοτεχνικό έργο και θα θέλατε να έχετε συγγράψει εσείς;

«Η Αγάπη Άργησε μια Μέρα», Λιλή Ζωγράφου. Λατρεμένο!

12) Πιστεύετε πως οι συγγραφείς οφείλουν να προβληματίζουν τους αναγνώστες “κεντρίζοντας” τη σκέψη τους, ή ο σκοπός των βιβλίων τους θα έπρεπε να είναι καθαρά και μόνο ψυχαγωγικός; Εσείς, ποιά μηνύματα επιδιώκετε να “περάσετε” στους αναγνώστες σας και σε ποιά είδος αναγνωστικού κοινού, συνήθως, απευθύνεστε μέσα από το συγγραφικό έργο σας;

Θεωρώ πως, όταν ολοκληρώνεις την ανάγνωση ενός καλού λογοτεχνικού βιβλίου, δεν είσαι ίδιος με αυτό που ήσουν πριν διαβάσεις το βιβλίο. Η λογοτεχνία είναι η πνευματική τροφή μας. Όπως το σώμα μας τρέφεται με την υλική τροφή για να κρατηθεί στη ζωή, υπάρχει και η πνευματική αντίστοιχη για τον μέσα εαυτό μας. Και όπως υπάρχουν βλαβερές τροφές που δεν κάνουν καλό στην υγεία μας, λιπαρά ας πούμε ή διάφορα ληγμένα σκευάσματα, αντίστοιχα υπάρχουν και βιβλία που απλώς δεν ωφελούν σε τίποτα τον αναγνώστη – για να μην πω ότι μπορεί και να τον βλάψουν κιόλας. Δεν επιδιώκω να περνάω μηνύματα στους αναγνώστες, θα είμαι ευχαριστημένη εάν θυμούνται με καλό τρόπο το βιβλίο μου για καιρό μετά την ανάγνωσή του και δεν θα έχει κλείσει η ιστορία του μέσα τους, με το που έκλεισαν την τελευταία σελίδα.

13) Θεωρείτε ότι ο συγγραφέας θα πρέπει να ασχολείται με διαφορετικά είδη λογοτεχνίας και να πειραματίζεται θεματολογικά, ρισκάροντας το υπάρχον αναγνωστικό του κοινό, ή θα όφειλε να εμμένει στο είδος που τον έχει καθιερώσει;

Θα σας απαντήσω και πάλι κυρία Τσαλαπάτη, ότι κανόνες στη συγγραφή δεν υπάρχουν, ούτε παραγγελίες. Εάν κάποιος συγγραφέας θέλει να δοκιμάσει να γράψει ένα λογοτεχνικό είδος που δεν έχει ξαναγράψει καλώς να το κάνει, αυτό θα σημαίνει πως αυτό αισθάνεται να κάνει. Δεν είναι εφημερίδα το βιβλίο, ούτε συντάκτης ο συγγραφέας για να γράφει άρθρα κατά παραγγελία του διευθυντή της εφημερίδας και της επικαιρότητας. Εγώ π.χ. αγαπάω πολύ την ποίηση του Νίκου Καββαδία και όταν διάβασα ένα από τα ελάχιστα πεζά που έχει γράψει, το «Λι», ένα σύντομο διήγημα, ξετρελάθηκα, γιατί μόνο ένας ποιητής εντέλει θα μπορούσε να περιγράψει με τέτοιο λυρισμό μια μικρή κινεζούλα, όπως έκανε ο Καββαδίας. Όταν αγαπάς έναν συγγραφέα και το έργο του, τον ακολουθείς σε ό,τι και να γράψει. Τον εμπιστεύεσαι.

14) Είχατε κάποιους “ενδοιασμούς” όταν αποφασίσατε να δώσετε το πρώτο σας βιβλίο προς έκδοση, τους «Ελεύθερους Φυλακισμένους»; Αγωνιούσατε ως προς την αποδοχή που θα τύχαινε από το αναγνωστικό κοινό; Ο τρόπος γραφής σας και τα ασυνήθιστα κοινωνικά θέματα με τα οποία συνήθως καταπιάνεστε, πιστεύετε πως παίζουν το δικό τους ρόλο στην αποδοχή αυτή;

Αγωνιούσα, ναι... Και, παρόλο που όπως σας είπα πριν, θεωρώ πως καλό είναι ο συγγραφέας να μην ζητάει γνώμες για κάποιο υπό έκδοση βιβλίο του για να μην επηρεάζεται και μπαίνει σε φαύλο κύκλο διορθώσεων, στο πρώτο μου βιβλίο εντέλει είχα ζητήσει γνώμες. Είχα διαβάσει το πρώτο κεφάλαιο του βιβλίου σε δύο άτομα, που δεν γνωρίζονταν μεταξύ τους. Το ένα ήταν μια φίλη μου εξαιρετικά διαβασμένη και με κοφτερό

μυαλό και το δεύτερο ένας ποιητής, ένας διανοητής. Άκουσα εξαιρετικά λόγια και από τους δύο, κάτι που δεν το περίμενα, είναι η αλήθεια. Έλεγα, όλο και κάποια παρατήρηση θα μου κάνουν, κάτι θα μου πουν για κάτι που, ενδεχομένως, δεν έχω γράψει καλά, και όμως πήρα επαίνους και από τους δύο. Αναθάρρησα και όταν ολοκλήρωσα το βιβλίο το έδωσα στον εκδοτικό οίκο πιο σίγουρη ότι δεν θα απορριφθεί. Όπως και έγινε.

15) Θεωρείτε πως η πραγματικότητα μπορεί να αποτελέσει πηγή έμπνευσης και προβληματισμού για ένα συγγραφέα και, ειδικότερα, οι τόσο δύσκολες και τραγικές καταστάσεις που βιώνουμε τελευταία στην πατρίδα μας;

Ναι, έτσι είναι κυρία Τσαλαπάτη. Και θα συμπληρώσω τη λέξη, δυστυχώς έτσι είναι. Πάντα η τραγικότητα ενός, ή και περισσότερων γεγονότων, αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους συγγραφείς. Επίσης, κατά έναν μαγικό τρόπο, ποτέ δεν θυμάμαι την ευτυχία να γίνεται θέμα βιβλίου, σε αντίθεση με τον πόνο. Και αναφέρομαι βέβαια στη σοβαρή λογοτεχνία και όχι στα λεγόμενα βιβλία περιπτέρου, τα ΒιΠερ. Ο πόνος και η ανάγκη λύτρωσής του έδιναν πάντα υλικό να γράφουν ποίηση οι μεγαλύτεροι παγκοσμίως ποιητές και μυθιστορήματα οι μεγαλύτεροι πεζογράφοι. Ο θάνατος, ο πόλεμος, η φτώχεια, η πείνα, η ορφάνια, το Ολοκαύτωμα, οι παγκόσμιοι πόλεμοι, οι εμφύλιοι, η μετανάστευση, οι πρόσφυγες, όλα αυτά καταγράφονται όχι μόνο στην ανθρώπινη μνήμη αλλά και σε βιβλία, σε θεατρικά έργα, γίνονται μουσική, ποίηση, σινεμά, διηγήματα. Μακάρι κάποτε η ανθρωπότητα να εμπνέεται μονάχα από τη χαρά. Έως τότε όμως, οι μουσικοί μας θα μελοποιούν ένα «Άξιον Εστί» εμπνευσμένο από την ανάγκη της ανθρώπινης δυστυχίας να περάσει στη λύτρωση, οι θεατρικοί συγγραφείς θα γράφουν έναν «Γυάλινο Κόσμο» στον οποίο ουσιαστικά ζούμε όσο δεν αποφασίζουμε αυτόν τον γυάλινο κόσμο να τον κομματιάσουμε και οι συγγραφείς μας θα γράφουν ένα «Υπόγειο» και μια γερόντισσα που σάλεψε από την αφόρητη δυστυχία κι έγινε «Φόνισσα».

16) Η αγάπη σας για το θέατρο, τη μουσική, τη ζωγραφική και γενικά τις Τέχνες κατά πόσο επηρεάζει την αντίστοιχη συγγραφική σας ιδιότητα και την επιλογή των θεμάτων των βιβλίων σας; Πιστεύετε πως οι Καλές Τέχνες και η Λογοτεχνία είναι “συγκοινωνούντα δοχεία”, ή δεν αλληλοεπηρεάζονται;

Ναι, βέβαια οι Καλές Τέχνες είναι συγκοινωνούντα δοχεία. Ουσιαστικά, κορυφαία μορφή τέχνης είναι η ποίηση. Λέμε, επί παραδείγματι, ότι οι ταινίες του Θεόδωρου Αγγελόπουλου είναι ποίηση με εικόνες, τον Ρώσο κινηματογραφιστή Αντρέι Ταρκόφσκι τον αποκαλούν ποιητή της εικόνας, προσωπικά έχω δει ταινίες που με ενέπνευσαν και γύρισα στο σπίτι μου και κάθισα κι έγραψα. Ή αν ακούσω ένα μουσικό κομμάτι που θα ‘μιλήσει’ στην ψυχή μου, επίσης και αυτό θα με κάνει να θέλω να γράψω. Όλες οι τέχνες ουσιαστικά είναι μία, απλώς εκφράζονται με διάφορες μορφές.

17) Εσείς, με την έως τώρα πείρα σας στον χώρο της συγγραφής, τί θα συμβουλευάτε όλους τους νέους επίδοξους συγγραφείς, που ονειρεύονται να δουν κάποτε ένα βιβλίο τους στις προθήκες των βιβλιοπωλείων και, ιδιαίτερα, εν μέσω αυτής της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας;

Ακούω αρκετά συχνά την ατάκα, ‘δεν δίνω το χειρόγραφό μου σε εκδότη, γιατί φοβάμαι την απόρριψη’. Κυρία Τσαλαπάτη, εάν δεν χτυπήσεις πόρτες, πόρτες δεν σου ανοίγονται. Τελεία. Κακά τα ψέματα. Εδώ δεν χωράνε εγωισμοί του τύπου, ‘δεν θέλω να πληγωθώ, δεν θέλω να στενοχωρήσω τον αγαπημένο εαυτό μου’. Να τον στενοχωρήσεις! Γιατί όχι. Να το τσαλακώσεις το εγώ σου. Ναι, θα πάρεις και απορρίψεις από εκδοτικούς, αλλά αν δεν χτυπήσεις την πόρτα τους να τους πεις πως θέλεις να βγάλεις βιβλίο, πώς έχεις την απαιτήση να ξέρουν αυτοί πως εσύ θέλεις να βγάλεις βιβλίο, ώστε να έρθουν αυτοί να σου χτυπήσουν την πόρτα! Έτσι λοιπόν, μια καλή συμβουλή σε όλους αυτούς που γράφουν και πιστεύουν ότι το χειρόγραφό τους αξίζει να γίνει βιβλίο, είναι να πάρουν τους δρόμους και να δίνουν το γραπτό τους σε εκδοτικούς. Κάπου είχα διαβάσει ότι το χειρόγραφο του «Χάρι Πότερ» το είχαν απορρίψει συνολικά 12 εκδότες. Η συγγραφέας του όμως επέμενε. Και να τι έγινε. Είναι και το άλλο: αν δεν θέλει κάποιος να χτυπάει πόρτες εκδοτών, είναι και γιατί κατά βάθος δεν πιστεύει ότι το έργο του αξίζει. Για να εκδόσεις όμως βιβλίο θέλει να πιστεύεις ότι το έργο σου είναι καλό και κυρίως να το προφυλάσσεις από τις παγίδες που σου στήνει το εγώ: εάν σου λέει, για παράδειγμα, ο εαυτός σου ‘εγώ δεν χτυπάω πόρτες, άσε το γραπτό στο συρτάρι και θα δούμε τι θα γίνει’, τρέξε στον κοντινότερο καθρέφτη και κοιτάξου. Το πιο πιθανό είναι να αντικρίσεις έναν βλάκα που έχει μάθει να αρκείται στη μιζέρια.

18) Κλείνοντας και, αφού σας ευχαριστήσω θερμά για την τιμή της παραχώρησης αυτής της συνέντευξης, θα ήθελα να σας ευχηθώ ολόψυχα καλή επιτυχία σε όλα σας τα βιβλία και, ειδικότερα, στο πιο πρόσφατο εξαιρετικό μυθιστόρημά σας, «Μια Νύχτα Με Τον Τσέχωφ», και να σας ρωτήσω για τα άμεσα συγγραφικά σας σχέδια. Τι να περιμένουμε από εσάς στο μέλλον;

Σας ευχαριστώ κυρία Τσαλαπάτη που με συμπεριλαμβάνετε στο εξαιρετικό blog λογοτεχνίας που έχετε στο διαδίκτυο. Είναι υπηρεσία αυτό που κάνετε, όταν στις μέρες μας ισοπεδώνονται αξίες του πολιτισμού χάρη του χρήματος – το οποίο και δεν υπάρχει κιόλας! – κι εσείς αφιερώνετε ώρες ολόκληρες για να συνεισφέρετε αυτό που μπορείτε στο χώρο της λογοτεχνίας, τότε ναι, αυτό που κάνετε είναι υπηρεσία στον πολιτισμό και σας αξίζουν συγχαρητήρια! Σε ό,τι αφορά το ερώτημά σας, έχω ξεκινήσει ήδη το επόμενο μυθιστόρημα, είναι πολύ νωρίς ακόμα για να πω κάτι για αυτό, και παράλληλα γράφω με πολύ αργό ρυθμό γιατί δυσκολεύομαι ένα θεατρικό έργο, που το έχω ξεκινήσει εδώ και καιρό. Σας ευχαριστώ για τη φιλοξενία σας και εύχομαι να αυξηθούν στο internet τα blogs που δίνουν, όπως το δικό σας, λόγο στο βιβλίο.

Βιογραφία Βικτώριας Μακρή:

Η **Βικτώρια Μακρή** γεννήθηκε στην Πάτρα και μεγάλωσε στην Αθήνα, όπου και κατοικεί. Άρχισε να ασχολείται με το γράψιμο κατά τη διάρκεια των σπουδών της στο Πολυτεχνείο. Έχει γράψει στίχους οι οποίοι έχουν μελοποιηθεί από τον Νίκο Μαμαγκάκη και την Καλλιόπη Τσουπάκη, καθώς και διηγήματα, τα περισσότερα εκ των οποίων, έχουν βραβευθεί σε Λογοτεχνικούς Διαγωνισμούς. Συνεργάζεται με ηλεκτρονικά έντυπα λογοτεχνικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος. Το 2012 απέσπασε το πρώτο βραβείο στον 20 Διαγωνισμό Διηγήματος της ιστοσελίδας eyelands.gr με το διήγημα «Παράθυρο με θέα στο Μυρτώο Πέλαγος», ενώ το 2013 συμμετείχε στο συλλογή διηγημάτων «Μια παράξενη Κυριακή» των εκδόσεων Αρχίγραμμα, με το διήγημα «Η Κυριακή της Γοργόνας». Το 2014 τιμήθηκε με το 20 βραβείο στον 1ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό Δοκιμίου του περιοδικού Νέα Σκέψη, με το δοκίμιο «Η Ατομική Βούληση ως Δύναμη Κοινωνικής Ανασυγκρότησης». Από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ κυκλοφορούν τα μυθιστορήματά της «Ελεύθεροι Φυλακισμένοι», «Casta Diva» και «Μια Νύχτα Με Τον Τσέχωφ».

Βιβλιογραφία Βικτόριας Μακρή:

«ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΣΕΧΩΦ»

Εκδόσεις: Ψυχογιός

Σελίδες: 392

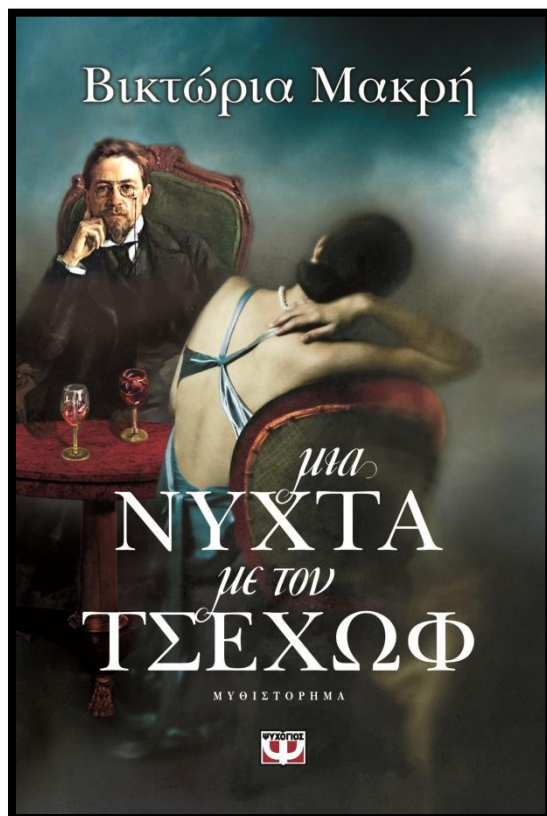
Τιμή: 13,95 €

Υπόθεση Οπισθόφυλλον:

«Κύριε Τσέχωφ, στο έργο σας *Οι Τρεις Αδελφές*, θέτετε έναν προβληματισμό. Λέτε μέσα από έναν ήρωά σας, «συχνά σκέφτομαι, τι θα γινόταν αν κάποιος ξανάρχιζε τη ζωή του από την αρχή και μάλιστα συνειδητά. Φαντάζομαι τότε πως θα προσπαθούσαμε να μην επαναλάβουμε τον παλιό μας εαυτό, να μην ξαναπράξουμε κάποια λάθη...»

Αγαπημένε μου κύριε Τσέχωφ, απόψε θα 'θελα να σας εξομολογηθώ κάποια λάθη δικά μου που δε θα 'θελα να ξανακάνω αν είχα την ευκαιρία να ξεκινήσω τη ζωή μου από την αρχή...

Αυτό είναι το όνειρο της Μαργιότας: να καθόταν με τον αγαπημένο της Τσέχωφ σ' ένα απόμερο τραπεζάκι σ' ένα μπαρ, να μοιράζονταν ένα ποτήρι

κρασί και να τα λέγανε. Να μιλούσαν για τη ζωή που δεν είναι παρά ένα παιχνίδι, στο οποίο άλλοτε καλούμαστε να παίξουμε χωρίς πρόβα, άμαθοι και άβγαλτοι, κι άλλοτε να παραμένουμε στην άκρη, σαν ηθοποιοί χωρίς ρόλο.

Μαργιότα, Βέλγω, Άννα. Τρεις γυναίκες, τρεις αδελφές.

Ένα μυθιστόρημα για τον έρωτα και τον πόνο, την εγκατάλειψη και την ευτυχία, όλα όσα επαναλαμβάνονται στις ζωές των ανθρώπων σαν σελίδες θεατρικού έργου που δεν ολοκληρώθηκε ακόμα.»

«CASTA DIVA»

Εκδόσεις: Ψυχογιός

Σελίδες: 544

Τιμή: 15,93 €

Υπόθεση Οπισθόφυλλου:

«Αν ήξερα πόσο πόνο έχει η αγάπη, δε θα σε είχα αγαπήσει», Κάλλας. «Εγώ θα σε είχα αγαπήσει, Θεοτόκη μου, ακόμα κι αν ήξερα πως χωρίς εσένα δε θα είχα γνωρίσει τον πόνο ποτέ... Νιώθω πως θα ερχόμουν να σε βρω σαν την ψυχή που ενσαρκώνεται, γνωρίζοντας από πριν πως το σώμα τούτο θα τη βασανίσει...»

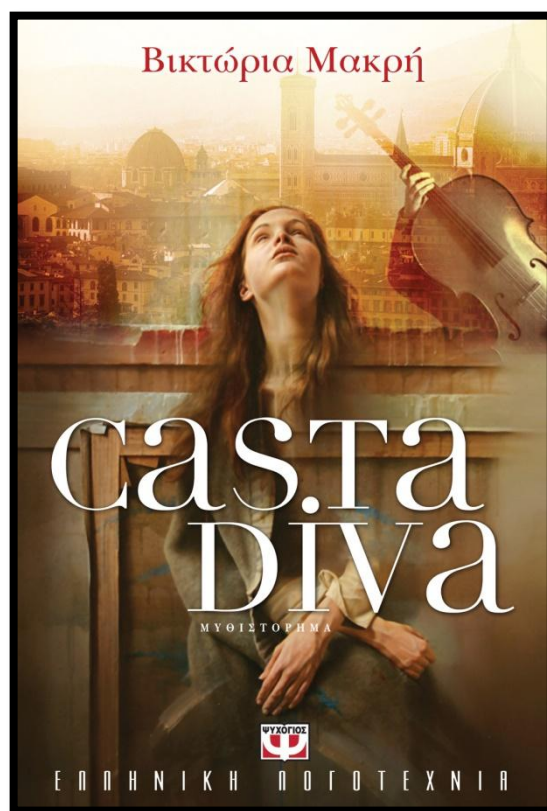
Η Μαρία γεννήθηκε τυφλή. Έλεγε η μητέρα της πως, καθώς την κρατούσε στην αγκαλιά της, είδε στα μάτια της την ομορφιά της μουσικής, που την ακούς αλλά δεν τη βλέπεις. Σαν τα τραγούδια που λέει η Κάλλας ήταν· σαν την Casta Diva... Τόσο όμορφη! Και τότε αποφάσισε να τη βαφτίσει Μαρία και να τη φωνάζει Κάλλας.

Παιδί ακόμα η Κάλλας, γνωρίζεται με τον Θεοτόκη. Μικρός και εκείνος, οχτώ χρόνων. «Θέλεις να είμαι τα μάτια σου; Να σου λέω τι βλέπω;» της προτείνει με αθωότητα ο Θεοτόκης...

Αγαπήθηκαν πολύ. Και πόνεσαν πολύ. Όλη τους τη ζωή για τον έρωτα και την αγάπη την έζησαν. Για εκείνη την απρόσμενη στιγμή της ευτυχίας που στέκεται στα χέρια κι ύστερα πάλι ξαφνικά, σαν νεράκι που σκάει στην ακροθαλασσιά, χάνεται στα κύματα.»

«ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΙ»

Εκδόσεις: Ψυχογιός

Σελίδες: 328

Τιμή: 13,95 €

Υπόθεση Οπισθόφυλλου:

«Ο ένας, οι μόνες κουβέντες που είχε πει στη ζωή του ήταν "τα ρέστα σας"... Εγκλωβισμένος και αυτός και η ζωή του και η ψυχή του στο περίπτερο όπου εργαζόταν χρόνια. Σαν κελί το περίπτερο, σαν φυλακή ο εαυτός του. Έτσι ένιωθε. Έτσι είχε επιλέξει να νιώθει. Άτολμος. Φοβισμένος. Ένα "σπίτι" απέναντι από το περίπτερό του, αλλά έρωτα δε γνώρισε ποτέ. Τις γυναίκες που δούλευαν στο "σπίτι" τις κοίταζε, τις ξανακοίταζε, τις ποθούσε, τις ξαναποθούσε, "τα ρέστα σας" τους έλεγε όταν έρχονταν ν' αγοράσουν τσίχλες με άρωμα δυόσμο, αλλά μετά χαμήλωνε τα μάτια κατακόκκινος... Ο άλλος, αληθινά φυλακισμένος αυτός. Για έγκλημα. Δεκαεννέα χρόνια κάθειρξη. Σε πραγματικό κελί εκείνος. Με φεγγίτη ψηλά, με καρέκλα που την έβαζε κάτω από το φεγγίτη και σκαρφάλωνε να κοιτάξει έξω· εκεί όπου ήταν η ψυχή του. Ανεγκλώβιστη. Ελεύθερη, όπως γεννήθηκε. Αδιαπραγμάτευτη στη δυστυχία, στη μιζέρια. Προορισμένη να βρίσκεται μέσα κι έξω από την ύλη. Και πέρα από τα όρια της λογικής. Και πέρα από οποιαδήποτε όρια. Βίοι παράλληλοι οι δυο τους, δρόμοι παράλληλοι, που δε συναντήθηκαν ποτέ. Περιπτεράς και φυλακισμένος. Άγνωστοι μεταξύ τους. Ξένοι. Ως το τέλος. Ή περίπου ως το τέλος...»

